

Pla d'actuacions per al control de la inundabilitat a la conca del Rec Vell - Ter Vell (Torroella de Montgrí – l'Estartit)

Estructura del pla d'actuacions

Versió revisada amb les aportacions rebudes del taller de 8 d'octubre de 2020

Desembre 2020

Pla d'actuacions per al control de la inundabilitat a la conca del Rec Vell - Ter Vell (Torroella de Montgrí – l'Estartit)

Estructura del pla d'actuacions

Versió revisada amb les aportacions rebudes del taller de 8 d'octubre de 2020

Desembre de 2020

ÍNDEX

Presentació

Bases per definir la proposta

Proposta d'eixos estratègics i actuacions

Una versió prèvia d'aquest document es va debatre en el taller realitzat el 8 d'octubre de 2020. Tan durant el taller com posteriorment durant el mes d'octubre es van rebre aportacions al seu contingut. El document actual integra totes aquelles aportacions rebudes que, des del punt de vista tècnic, s'han considerat adequades per ser recollides en el marc del Pla d'actuacions.

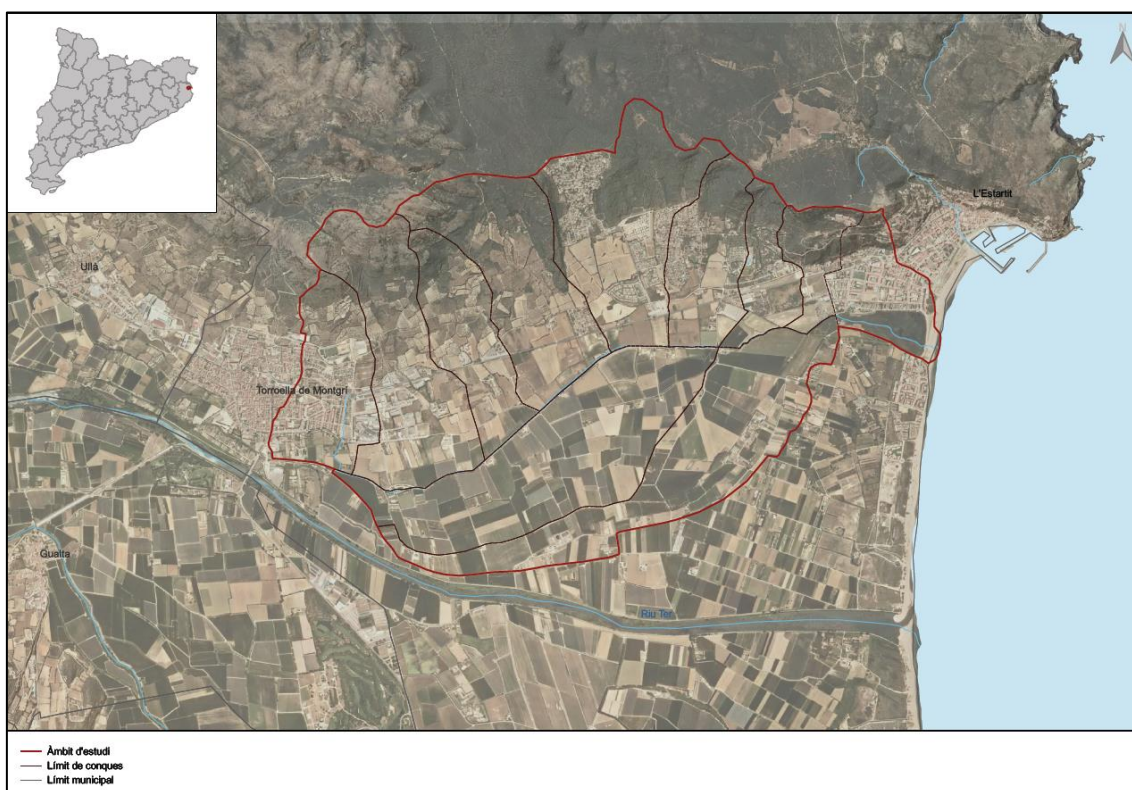
La realització del taller va comptar amb el suport logístic de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí.

Presentació

En el marc del *Projecte PECT "Girona, Regió Sensible a l'Aigua"*¹ l'Institut d'Ecologia Aquàtica de la Universitat de Girona desenvolupa l'operació "*Control de l'estat ecològic de les masses d'aigua superficials del Baix Ter*", sota la direcció del Dr. Xavier Quintana. Dins d'aquesta operació, s'inclou la redacció del *Pla director per al control de la inundabilitat a la conca del Rec Vell - Ter Vell*.

L'objectiu del pla és definir directrius i propostes per abordar una gestió de la inundabilitat en el sistema Rec Vell – Ter Vell en el seu conjunt, des de la captació a la resclosa d'Ullà fins a la llacuna de Ter Vell, d'acord amb criteris de sostenibilitat que garanteixin la compatibilitat de l'activitat agrícola i la conservació dels ecosistemes aquàtics.

L'àmbit que abasta el pla és el que es mostra la línia vermella a la figura següent.

Aquest pla director consta d'una diagnosi sintètica elaborada a partir de documents i informació disponibles prèviament existent i d'entrevistes amb diferents persones coneixedores del territori. També incorpora altres treballs realitzats en el marc de l'operació que està duent a terme la UdG, esmentada en el primer paràgraf d'aquesta presentació.

En aquest document es presenta la proposta d'estructura del pla, consistent en **7 eixos estratègics**, dins dels quals es defineixen **actuacions**. En una fase posterior, es redactarà una fitxa amb les característiques de cada actuació.

Les propostes del pla es plantegen per a precipitacions amb un període de retorn de 10 anys i d'intensitat no extraordinària.

¹ <http://www.ddgi.cat/web/servei/3375/girona--regio-sensible-a-l-aigua-ambit-d-especialitzacio--aigua>

Bases per definir la proposta

Els criteris de base següents per definir les propostes són els següents:

- Partir d'una perspectiva integral del sistema Rec Vell – Ter Vell.
- Garantir el drenatge efectiu del territori en moments d'avingudes o de temporals de mar.
- Impulsar una recuperació de la funcionalitat del Rec Vell, adaptant-la als requeriments hidrocològics del sistema litorals associats (Ter Vell, Pletera).
- Minimitzar les necessitats de gestió del Rec Vell.
- Avançar cap a un règim hídric que permeti mantenir aigua permanentment al Rec Vell, al menys en determinats punts, per tendir en el futur a un règim de circulació permanent o quasi.
- Assolir una gestió hídrica en què la circulació d'aigua pels recs i canals d'alimentació que arriben a llacunes litorals ha d'estar regulada per la meteorologia i les seves variacions, amb màxims a l'hivern i mínim a l'estiu.
- Mantenir independent tota aquesta gestió hídrica de la gestió de les necessitats agrícoles del regadiu.
- Alentir l'escolament superficial dels vessants del Montgrí, intentant incorporar aquesta aigua a l'aqüífer mitjançant la inundació de petites àrees de la plana, o fent-la arribar escalonadament al Rec Vell i a les llacunes litorals.
- Impulsar les pràctiques que afavoreixen la recàrrega de l'aqüífer.
- Afavorir la conservació de les espècies autòctones de fauna i flora aquàtica que colonitzen els recs i, en general, tota la xarxa de drenatge, així com les zones inundables i superfícies de laminació. Potenciar especialment les espècies relacionades amb hàbitats d'interès comunitari prioritari, com les llacunes costaneres o els estanys temporanis mediterranis.
- Integrar mesures per afavorir la connectivitat ecològica en les propostes.

Proposta d'eixos estratègics i actuacions

EIXOS ESTRATÈGICS

- 1 Disposar d'informació de base necessària per a tot l'àmbit del Pla
- 2 Adequar el Rec Vell i Rec del Molí per a funcions ambientals
- 3 Alentir l'aportació d'aigua dels vessants del Montgrí i millorar l'estat ecològic dels cursos que el drenen
- 4 Recuperar superfícies d'inundació com a closes i definir àmbits de desbordament del Rec Vell
- 5 Derivar part de les aportacions d'aigua que rep el Ter Vell en episodis de pluja intensa
- 6 Plantejar la restauració del front marítim Ter Vell en un marc d'increment d'episodis extrems deguts al canvi climàtic
- 7 Desenvolupar les determinacions del planejament urbanístic municipal que milloren la gestió del sistema hídric

EIXOS ESTRATÈGICS I ACTUACIONS

1. Disposar d'informació de base necessària per a tot l'àmbit del Pla

- 1.1. Completar la topografia del Rec Vell a escala més detallada que la disponible
- 1.2. Elaborar una cartografia de la resta de cursos menors de la plana entre els vessants del Montgrí i el riu Ter
- 1.3. Realitzar un estudi d'hidràulic per a la gestió dels esorrentius del Rec Vell a Torroella de Montgrí
- 1.4. Dur a terme recerca històrica i dels elements patrimonials que estan vinculats al sistema Ter Vell – Rec Vell

2. Adequar el Rec Vell i Rec del Molí per a funcions ambientals

- 2.1. Definir el règim de cabals per al Rec Vell
- 2.2. Redactar un pla de neteja i manteniment del Rec Vell
- 2.3. Impulsar actuacions a la resclosa d'Ullà i a la derivació Rec del Molí - Rec Vell per mantenir un règim de cabals que hi permeti recuperar l'ús ambiental
- 2.4. Corregir possibles disfuncions del Rec Vell o pèrdues d'aigua

- 2.5. Potenciar el Rec Vell com a connector ecològic, tot mantenint la resclosa d'Ullà i altres elements del patrimoni històric i arquitectònic
- 2.6. Recuperar la connexió ecològica del Rec Vell amb el Ter mitjançant el Rec del Molí.
- 2.7. Impulsar l'agricultura ecològica i aquelles pràctiques agrícoles que redueixin l'ús de biocides i l'aportació de nutrients
- 2.8. Reduir l'entrada de contaminants al sector del Ter Vell

3. Alentir l'aportació d'aigua dels vessants del Montgrí i millorar l'estat ecològic dels cursos que el drenen

- 3.1. Aprofitar les zones verdes no recepcionades i les pendents d'executar a les urbanitzacions existents per crear zones de laminació
- 3.2. Incloure superfícies de laminació a les zones verdes de l'ASU 1 (Mas Déu) i l'ASU 7 (Zona industrial)
- 3.3. Crear una zona de laminació a l'ASU 3 (els camps de Mas Marquès)
- 3.4. Crear zona de laminació a l'ASU 4 (Mas d'en Busquets)
- 3.5. Potenciar la flora i fauna vinculades a zones inundables i facilitar la connectivitat entre les seves poblacions
- 3.6. Recuperar la continuïtat dels torrents i recs que drenen el Montgrí
- 3.7. Millorar la permeabilitat de la carretera GI- 641 per a la fauna
- 3.8. Permeabilitzar el sòl dels aparcaments de superfície important

4. Recuperar com a closes superfícies d'inundació i definir àmbits de desbordament del Rec Vell

- 4.1. Recuperar superfícies d'inundació a l'ASU 6: Camps de Can Bataller
- 4.2. Revisar i executar projectes de l'ACA que milloren el drenatge i la gestió de cabals al sud del nucli de Torroella de Montgrí.
- 4.3. Crear una superfície de sòl inundable com a closa a la finca municipal a tocar del camí de Mar
- 4.4. Crear zones extenses de laminació a l'ASU 2 (Casanova) i la futura zona verda annexa fins la carretera

4.5. Crear zones d'inundació i desbordament en finques del marge esquerre i marge dret del Rec Vell.

4.6. Diagnosticar l'estat dels cursos i recs menors que aflueixen al Rec Vell i elaborar una proposta de millora

5. Derivar part de les aportacions d'aigua que rep el Ter Vell en episodis de pluja intensa

5.1. Replantejar el conjunt del tram final del Rec Vell

5.2. Promoure la connectivitat entre l'entorn del Ter Vell i de la Pletera

6. Plantejar la restauració del front marítim del Ter Vell en un marc d'increment d'episodis extrems deguts al canvi climàtic

6.1. Restaurar el front marítim del Ter Vell

6.2. Redactar un pla d'usos del front litoral del Ter Vell com a protecció front al canvi climàtic.

6.3. Incrementar la visibilitat de l'àmbit del Parc Natural des de l'Estartit fins la gola del Ter

6.4. Plantejar les solucions al drenatge de la zona urbana de l'Estartit en un marc de recuperació del Ter Vell

7. Desenvolupar les determinacions del planejament urbanístic municipal que milloren la gestió del sistema hídic

7.1. En la revisió del PGMO incorporar mesures que facilitin el desplegament d'aquest Pla d'actuacions

7.2. Redactar un Pla especial del sistema hidrològic

7.3. Complementar la qualificació i normativa urbanística, en les claus RS (Rural de secà dels Aspres), RF (Rural de protecció del Montgrí) i RA (Rural de protecció agrícola)